

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2026-05-04
Meddelad i Växjö

Målnummer
M 7512-25

SÖKANDE

Nodra AB
Box 85
601 02 Norrköping

Ombud: Tora Strandberg
Box 85
601 02 Norrköping

SAKEN

Ansökan om lagligförklaring och tillstånd till vattenverksamhet för vattenuttag vid vattenverket i Ljunga, fastigheten Dagsbergs-Ljunga 11:1, Norrköpings kommun

Avrinningsområde: 67 Anläggnings ID 76793

DOMSLUT

Lagligförklaring

Mark- och miljödomstolen lagligförklarar, med stöd av 17 och 18 §§ lag (1998:811) om införande av miljöbalken, befintliga uttagsbrunnar (brunn 1, brunn 4 och brunn 6) och erforderliga anordningar för vattenbortledning på fastigheten Dagsbergs-Ljunga 11:1, Norrköpings kommun.

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Nodra AB tillstånd enligt 11 kap. 9 § miljöbalken för allmän vattenförsörjning att från befintliga uttagsbrunnar (brunn 1, brunn 4 och brunn 6) inom fastigheten Norrköping Dagsbergs-Ljunga 11:1 sammanlagt bortleda grundvatten för allmän vattenförsörjning till en

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

sammanlagd mängd om 350 m³/dygn i årsmedeltal, dock högst 400 m³ under ett och samma dygn.

Villkor

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Nodra AB har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt uppgett eller åtagit sig i målet, om inte annat framgår av denna dom.
2. Sökanden ska montera fast summerande flödesmätare för kontroll av uttagsmängder.
3. Ett kontrollprogram ska ges in till tillsynsmyndigheten inom två månader från det att domen vunnit laga kraft. Kontrollen ska omfatta mätning av uttagna vattenmängder.

Oförutsedd skada

Anspraak enligt 24 kap. 18 § miljöbalken på grund av oförutsedd skada ska, för att få tas upp till prövning, anmälas till mark- och miljödomstolen inom fem (5) år räknat från den dag domen vinner laga kraft.

Omprövning av tillstånd

Vid omprövning av tillståndet är sökanden enligt 31 kap. 22 § andra stycket 3 p. miljöbalken inte skyldig att utan ersättning avstå från mer än en tjugondedel (1/20) av den vattenmängd som omfattas av tillståndet till verksamheten.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen fastställer den, med stöd av 3 kap. förordningen (1998:940) om avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, tidigare beslutade avgiften för målets prövning.

Rättegångskostnader

Sökanden åläggs att utge ersättning för rättegångskostnader till Länsstyrelsen i Östergötlands län med 4 000 kr. På beloppet ska utgå ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

BAKGRUND

Nodra AB, Norrköpings kommuns VA-bolag, har ansökt om tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken för vattenuttag vid vattenverket i Ljunga. Syftet med ansökan är att säkra tillgången på reservvatten för verksamhetsområdet för dricksvatten på Vikbolandet öster om Tåby.

Grundvattentäkten i Ljunga är en av kommunens reservvattentäkter. Det tillhörande vattenverket är inte i drift men kan vid behov driftsättas med uttag från tre befintliga brunnar vilka benämns brunn 1, brunn 4 samt brunn 6. Brunnarna är alla anlagda före år 1986 och är placerade inom ca 40 m från varandra. Vattentäktens värde är mycket högt avseende dess placering och vattenkvalitet.

Verksamheten har idag inget befintligt tillstånd. Nodra ser ett uttagsbehov på 400 m³/dygn för att kunna säkra kommunens tillgång på reservvatten i händelse av en större driftstörning vid kommunens huvudvattenverk, Borg.

Bortledande av grundvatten och anordnande av anläggningar för detta är tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Nodra ansöker härmed om tillstånd för ett grundvattenuttag till en sammanlagd mängd om 350 m³/dygn i årsmedeltal, dock högst 400 m³ under ett och samma dygn.

ANSÖKAN

Nodra önskar att bibehålla de befintliga brunnar med tillhörande anläggningar som finns i området för fortsatt användning. Nodra anser att brunnarnas läge är lämpligt, platsen har under lång tid varit ianspråktagen för allmän vattenförsörjning men eftersom brunnarna inte omfattas av något tidigare tillstånd enligt miljöbalken vill Nodra ansöka om detta.

Yrkande

Nodra yrkar att mark- och miljödomstolen lämnar sökanden tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att inom fastigheten Norrköping Dagsbergs-Ljunga 11:1

- a) bibehålla befintliga uttagsbrunnar (brunn 1, brunn 4 och brunn 6) samt bibehålla erforderliga anordningar för vattenbortledning samt att
- b) från brunnarna sammanlagt bortleda grundvatten för allmän vattenförsörjning till en sammanlagd mängd om 350 m³/dygn i årsmedeltal, dock högst 400 m³ under ett och samma dygn.

Nodra yrkar i första hand tillstånd i efterhand till brunnarna men om domstolen inte anser att det är lämpligt så vill Nodra lagligförklara dessa.

Sökanden föreslår att tiden för inkommande med anspråk på grund av oförutsedd skada fastställs till fem år efter det att domen har vunnit laga kraft.

Sökanden föreslår att den del som inte ersätts enligt 31 kap. 22 § miljöbalken ska bestämmas till en tjugondel av värdet av den vattenmängd som omfattas av tillståndet.

Följande villkor föreslås för den ansökta vattenverksamheten.

1. Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Nodra har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt uppgett eller åtagit sig i målet, om inte annat framgår av denna dom.
2. Ett kontrollprogram ska ges in till tillsynsmyndigheten inom två månader från det att domen vunnit laga kraft. Kontrollen ska omfatta mätning av uttagna vattenmängder.

Rådighet

Rådighet för vattenverksamheten föreligger enligt 2 kap. 4 § 2 p. lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, då det rör sig om en vattentäkt för allmän vattenförsörjning och Norrköpings kommun i detta fall äger aktuell fastighet, Dagsbergs-Ljunga 11:1.

Lokalisering

Den planerade vattenverksamheten är belägen i samhället Ljunga, ca 6 km öster om Norrköpings centralort. I området finns en vattentäkt som togs ur drift 2002 men som i framtiden är avsedd att användas som reservvattentäkt.

Planförhållanden

Norrköpings kommun äger fastigheten Norrköping Dagsbergs-Ljunga 11:1 där den aktuella verksamheten ligger. Verksamheten ligger inom detaljplanelagt område.

Följande detaljplaner finns i närområdet:

05-DAG-481: Byggnadsplan LJUNGA BY 1965-12-30

05-DAG-491: Byggnadsplan LJUNGA BY (NORRA DELEN) 1968-02-14

05-DAG-444: Byggnadsplan LJUNGA BY (LJUNGA 11:1 M FL) 1960-01-15

0581K-P01/9: Detaljplan DAGSBERGS-LJUNGA 1:4 M FL 2001-05-18

Enligt Nodra är den ansökta vattenverksamheten förenlig med rådande planförhållanden.

Teknisk beskrivning

Vattentäkt

I vattentäkten finns grundvattenbrunnar och ett vattenverk. Verksamheten omfattar uttag av grundvatten för dricksvattenförsörjning ur tre brunnar i jordlager (brunn 1, brunn 4 och brunn 6).

Sammantaget ger befintlig anläggning möjlighet till ett vattenuttag på mer än 400 m³/dygn.

Vattenverk

Från brunnsområdet leds vatten till vattenverket i Ljunga. Vattenverket var i drift från 1960-talet fram till 2002, då en överföringsledning från Borgs vattenverk lades ut på Vikbolandet. Råvattnet behandlades under drifttiden för bland annat järn och mangan. Vattnet kommer fortsatt att behandlas för liknande parametrar i framtiden då vattentäkten tas i drift.

Påverkansområde

För att bedöma grundvattenmagasinets kapacitet och vattenuttagets påverkan på omgivningen (påverkansområdet) genomfördes en provpumpning av befintliga uttagsbrunnar under ca tre månaders tid. Påverkansområdet för ett uttag på 400 m³/dygn beräknades efter genomförd provpumpning. Området är ungefär 400*400 meter från uttagsbrunnarna, men är irreguljärt pga. berg i dagen och tunnare jordlager.

Miljökonsekvenser

En liten miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har upprättats i enlighet med 6 kap. 47 § miljöbalken.

Den sökta vattenverksamheten innebär inte några konflikter med områdets vattenintressen eller fiske-, natur-, kultur- och friluftsintrössen. De konsekvenser som kan uppkomma i samband med verksamheten, som grundvattennivåsänkning och förändrade flödesriktningar, bedöms vara marginell sett till det tillfälliga uttagets storlek i förhållande till grundvattenmagasinets mäktighet och kapacitet. Endast befintliga anläggningar och installationer kommer att användas vilket medför en liten påverkan på omgivningen.

Ansökt verksamhet bidrar till att trygga dricksvattenförsörjningen i Norrköpings kommun vilket är ett angeläget allmänt intresse.

Den skadeförebyggande åtgärden i form av ett kontrollprogram bedöms vara tillräcklig för att följa upp att verksamheten inte medför negativa effekter på omgivande miljö och hälsa.

Den inverkan vattenverksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med naturresurser utgör inte hinder för bifall till yrkandena.

Samråd

Skriftligt undersökningssamråd har hållits i enlighet med 6 kap. 24 § miljöbalken.

Ett samrådsunderlag skickades ut den 13 augusti 2025, via brev eller e-post, till ägare av fastigheter i samrådskretsen, Byggnads- och miljöskyddsnämnden Norrköpings kommun, Länsstyrelsen i Östergötlands län, SMHI, Havs- och vattenmyndigheten, Kammarkollegiet, Naturvårdsverket, Trafikverket, SGI, Nedre Motala ströms och Bråvikens vattenråd och Boverket. Utskicket innehöll ett missiv med inbjudan till samråd med instruktioner om hur man kan yttra sig samt ett samrådsunderlag. Sista dag för yttrande angavs till den 12 september 2025. Vidare har samrådsmöte med Länsstyrelsen i Östergötlands län hållits den 1 september 2025.

En samrådsredogörelse med bemötande av inkomna yttranden upprättades och skickades till länsstyrelsen den 29 september 2025. Ett beslut om ej betydande miljöpåverkan fattades av länsstyrelsen den 1 december 2025.

Skadeförebyggande åtgärder

Inga skador bedöms uppkomma på grund av vattenverksamheten. Sökanden avser att ta fram ett kontrollprogram för den ansökta vattenverksamheten.

Kontroll

Sökanden kommer, i enlighet med vad som föreskrivs i 26 kap. miljöbalken och förordningen (1998:901) om verksamhetsutövars egenkontroll, att upprätta ett kontrollprogram för den ansökta vattenverksamheten. Kontrollprogrammet kommer att omfatta flödesmätning för att säkerställa att bortledandet inte överstiger den tillståndsgivna mängden. Kontrollprogrammet är planerat att tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Nodra kommer vidare att genomföra kontroll av dricksvattnets kvalitet i enlighet med kraven i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2022:12) om dricksvatten.

De allmänna hänsynsreglerna

Kunskapskravet

2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Sökanden anser sig genom de företagna utredningarna och undersökningarna samt egen erfarenhet och lokalkännedom ha den kunskap om verksamheten som krävs enligt 2 kap. 2 § miljöbalken.

Försiktighetsprincipen

3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Eftersom vattenverksamheten bedrivs i ett blivande vattenskyddsområde kommer största möjliga försiktighet att tillämpas för att undvika förorening av vattnet samt följa de skyddsföreskrifter som kommer upprättas för området. Även kommer de försiktighetsmått som beskrivs i ansökan att tillämpas.

Den tekniska utformningen på vattenanläggningen är vald så att den önskade behandlingseffekten ska uppnås med så liten resursförbrukning som möjligt.

Sökanden anser sig iaktta den försiktighet som krävs enligt 2 kap. 3 § miljöbalken.

Produktvalskravet

4 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som

kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism. Lag (2006:1014).

Inga andra kemikalier än de som krävs för beredning av dricksvatten kommer att användas. Den vattenbehandling som används syftar till att säkerställa att dricksvattnet följer Livsmedelsverkets krav.

Sökanden anser därigenom att produktvalskravet enligt 2 kap. 4 § miljöbalken är uppfyllt.

Hushållnings- och kretsloppskraven

5 § Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att

- 1. minska mängden avfall,*
- 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,*
- 3. minska de negativa effekterna av avfall, och*
- 4. återvinna avfall.*

I första hand ska förnybara energikällor användas.

Grundvatten är en förnyelsebar resurs. Den ansökta uttagsmängden syftar till att täcka in hushållens behov av dricksvatten. Grundvattenmagasinet har god kapacitet, och det finns potential att tillfälligt ta ut större mängder vatten än 400 m³/dygn. Det ansökta grundvattenuttaget bedöms som långsiktigt hållbart.

Sökanden anser att hushållningskravet enligt 2 kap. 5 § miljöbalken är uppfyllt

Lokaliseringskravet

6 § För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Valet av plats har gjorts med utgångspunkt i hydrogeologiska undersökningar, provpumpning, analyser av vattenkvalitet samt utredningar av verksamhetens påverkan på vatten, naturmiljö och andra allmänna och enskilda intressen. Den valda platsen ligger i ett bebyggt bostadsområde i ett grundvattenmagasin med hög vattenföring. Området där vattenverksamheten bedrivs omfattas inte av några naturreservat eller Natura 2000-områden.

Vattenverksamheten är etablerad på platsen sedan en lång tid tillbaka och bedöms inte medföra någon ytterligare begränsning för rörelsefriheten eller växt- och djurlivs livsvillkor än idag.

Den ansökta vattenverksamheten och åtgärderna står inte heller i strid med någon detaljplan eller några områdesbestämmelser.

Nodra anser därmed att lokaliseringskravet enligt 2 kap. 6 § miljöbalken är uppfyllt.

Skälighetsprincipen

Nodras överväganden och förslag i fråga om skyddsåtgärder och försiktighetsmått har skett och kommer även fortsatt att ske mot bakgrund av skälighetsprincipen.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer finns fastställda för utomhusluft, vattenförekomster, fisk- och musselvatten samt omgivningsbuller. Normerna ska bidra till att skydda människors hälsa och miljön, samt att uppfylla krav i EU-direktiven 2008/50/EG och 2004/107/EG.

Den ansökta vattenverksamheten bedöms inte försämra vattenmiljön på ett otillåtet sätt eller äventyra möjligheten att uppnå den status som grundvattenförekomster ska ha enligt miljökvalitetsnormerna. Nodra anser därmed att verksamheten är tillåtlig.

Ersättning till sakägare

Nodra bedömer att den ansökta vattenverksamheten inte kommer att medföra någon skada som ger rätt till ersättning enligt bestämmelserna i 31 kap. miljöbalken. Sådan ersättning erbjuds därför inte. För det fall att vattenverksamheten ändå skulle visa sig medföra skada på någon fastighet anser bolaget att frågan om ersättning bör hanteras enligt bestämmelserna om oförutsedd skada.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen i Östergötlands län har inga synpunkter på ansökan men har begärt ersättning för rättegångskostnad med 4 000 kr.

Nodra har inga invändningar mot begärd ersättning.

Anders och Ulrika Larsson har meddelat att de har ett servitut på vattenuttag och vill behålla detta vid ett nytt vattenskyddsområde.

Nodra förtydligar att det pågår två separata processer; dels det aktuella ärendet om tillstånd till vattenverksamhet hos mark- och miljödomstolen, dels ett

samråd om kommande ansökan om nytt vattenskyddsområde i Ljunga.
Ansökan om att inrätta ett vattenskyddsområde kommer framöver lämnas in till Norrköpings kommun. Det ovan nämnda servitutet kommer inte begränsas i ansökan om att inrätta ett nytt vattenskyddsområde.

DOMSKÄL

Huvudförhandling har inte påkallats i målet. Mark- och miljödomstolen bedömer i enlighet med 22 kap. 16 § första stycket miljöbalken att det med hänsyn till utredningen i målet är tillräckligt med skriftlig handläggning. Domstolen har, med stöd av 2 kap. 4 § tredje stycket lag (2010:921) om mark- och miljödomstolar samt med hänsyn till målets omfattning och svårighetsgrad avgjort målet med en lagfaren domare och ett tekniskt råd.

Prövningens omfattning

I målet har inga kontroversiella frågor uppkommit. I mark- och miljödomstolens prövning av vattenverksamhet gäller att tillse att det finns tillräckligt med vatten, att vattenuttagen inte kan ställa till med skada för människors hälsa och miljön och denna bedömning har gjorts.

Rådighet

Den ansökta vattenverksamheten innebär vattentäkt för allmän vattenförsörjning. Nodra har därmed erforderlig rådighet över vattnet i det område där verksamheten ska bedrivas (jfr 2 kap. 1 § och 4 § 2 lagen [1998:812] med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet). Dessutom är uttagsbrunnarna belägna på fastighet som ägs av Norrköpings kommun.

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen har beslutat att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det innebär att ansökan ska innehålla en liten miljökonsekvensbeskrivning i enlighet med 6 kap. 47 § miljöbalken. Mark- och miljödomstolen bedömer att ingiven miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven enligt angivet lagrum.

Lagligförklaring

Nodra har yrkat att om domstolen anser att det är lämpligt så vill Nodra att brunn 1, 4 och 6 lagligförklaras. Brunnarna är enligt Nodra anlagda före 1986. Mark- och miljödomstolen bedömer att brunnarna ska lagligförklaras på sätt som framgår av domslutet.

Tillåtlighet

Befintligt område med vattenuttag strider inte mot gällande detaljplaner eller områdesbestämmelser som gör att verksamheten inte skulle vara tillåtlig. Mark- och miljödomstolen konstaterar att det för Norrköpings kommun finns ett behov av reservvattentäkt med de ansökta brunnarna och vattenuttaget, med det kommunala va-bolaget Nodra som sökanden, för den allmänna vattenförsörjningen.

Domstolen kan konstatera att det finns goda möjligheter för vattenuttag vid den ansökta platsen för grundvattenuttag och att verksamheten har pågått under lång tid utan att några negativa effekter uppstått på miljön eller människors hälsa. De utredningar som bolaget har gjort anser domstolen är tillräckliga för att kunna göra en bedömning av att det inte föreligger negativ påverkan. Domstolen delar således bolagets bedömning om att ingen kommer att påverkas negativt av det sökta uttaget.

Mark- och miljödomstolen finner att den sökta verksamheten är förenlig med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. 2-7 §§ miljöbalken och hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. samma balk. Mark- och miljödomstolen anser vidare att några sådana skador eller olägenheter som anges i 2 kap. 9 § miljöbalken inte kan förväntas. Undersökningarna inom influensområdet samt utförd vattenbalansberäkning har visat att grundvattenuttagen inte kan antas föranleda skador eller olägenheter som inte kan ersättas.

Tillstånd till grundvattenuttag ska därför ges.

Villkor

Enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken är det verksamhetsutövarens skyldighet att vidta de försiktighetsmått som krävs för att ingen olägenhet ska uppstå för människors hälsa och miljön, dock med den förutsättningen att det inte kan anses orimligt att uppfylla dessa krav. De villkor som sökanden har föreslagit, för verksamheten bedömer domstolen som adekvata men anser att även summerande vattenmätare måste installeras. Då uppföljning av det totala uttaget är en förutsättning för tillståndet anser domstolen att detta även ska föreskrivas som ett villkor. Mark- och miljödomstolen fastställer de villkor för tillståndet som framgår av domslutet.

Kontroll

För kontroll av påverkan på omgivningen ska ett kontrollprogram upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten enligt vad sökanden föreslagit och som angivits i domslutet. I övrigt hänvisar mark- och miljödomstolen till kravet på verksamhetsutövarens egenkontroll enligt vad som anges i 26 kap. 19 § miljöbalken vid upprättande av kontrollprogrammet i övrigt.

Arbets tid

Brunnarna är redan uppförda och någon arbetstid är därför inte behövlig.

Oförutsedd skada

Sökanden har yrkat att tiden för oförutsedd skada ska bestämmas till fem år räknat från dagen för lagakraftvunnen dom. Mark- och miljödomstolen anser, med beaktande av att inga enskilda intressen bedöms kunna påverkas negativt, att sökandens yrkande kan bifallas.

Omprövning av tillstånd

Enligt 22 kap. 25 § första stycket 15 p. miljöbalken ska domstolen i en tillståndsdöm bestämma den förlust av vatten som tillståndshavaren enligt 31 kap. 22 och 23 §§ miljöbalken är skyldig att underkasta sig utan ersättning. Av 31 kap. 22 § andra stycket 3 p. samma balk följer att det i fråga om grundvattenuttag ska förordnas att en del som inte ersätts ska bestämmas till högst en femtedel och lägst en tjugonedel av värdet av den vattenmängd som omfattas av tillståndet. Domstolen bestämmer andelen till en tjugonedel.

Prövningsavgift

Den prövningsavgift som mark- och miljödomstolen tar ut i mål om prövning av vattenverksamhet syftar till att täcka kostnaderna för den prövning som förorsakas av ansökan. Vid en prövning enligt 9 kap. 3 § andra stycket förordningen (1998:940) om avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, finner mark- och miljödomstolen att den avgift som domstolen i beslut den 29 december 2025 har fastställt för målets prövning får anses skälig med hänsyn till prövningens omfattning.

Rättegångskostnader

Sökanden har medgivit att betala ersättning för rättegångskostnad till Länsstyrelsen i Östergötlands län med 4 000 kr. Beloppet ska därför dömas ut. På beloppet ska utgå ränta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD-01)

Överklagande senast den 25 maj 2026.

I domstolens avgörande har rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Catharina Ogenblad deltagit.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.